

Crònica

EL DIARI DE L'ESCOLA GARBÍ PERE VERGÉS. DESEMBRE 2019

d'hivern

*bon
nadal*

FUNDACIÓ
ESCOLES GARBÍ

EDITORIAL

LA NOVA ORGANITZACIÓ

Aquest curs hem estrenat una nova manera d'organitzar-nos. Els equips directius de les nostres escoles ja fa un trimestre que lideren l'organització per donar resposta al nou model d'ensenyament-aprenentatge. I és evident que el camí que hem emprat no s'allunya gens del que diuen els experts en organització i lideratge.

Reg Revans, Secretari d'Educació dels Estats Units en el govern Clinton, diu que "hem d'aprendre a evolucionar almenys amb la mateixa rapidesa amb què canvia l'entorn i també que haurem de preparar els nostres estudiants per a tasques que encara no existeixen, en les quals hauran d'emprar tecnologies que no han estat inventades per a respondre a problemes en què no hem pensat encara". I Alfons Cornella, expert en innovació, diu que "qui no pensi a 10 anys vista, en 5 anys no existirà".

Aquestes paraules ens les va transmetre el director de la Càtedra de Lideratges i Governança Democràtica (ESA-DE), Angel Castiñeira, en el marc de l'acte d'obertura del curs escolar organitzat per la Delegació Territorial del Departament d'Ensenyament de la Generalitat. També ens va dir que el lideratge organitzatiu i executiu ha d'adaptar les estructures a les necessitats del centre i que ha de desenvolupar estratègies cooperatives (equips) per a la presa de decisions i assegurar-se que tothom comparteix l'apoderament. Afirmar, així mateix, que el lideratge unipersonal no té sentit.

Nosaltres, com els deia anteriorment, hem fet els deures. Quan vàrem iniciar el procés de canvi metodològic que vam implantar en tres cursos, ja preveiem que ens caldria una nova manera d'organitzar-nos i vam anar recollint evidències que ens permetessin dissenyar la millor estructura organitzativa.

Una de les primeres adaptacions que vam fer en l'organització va ser la creació d'un equip d'investigació liderat per la Direcció Pedagògica i format per vuit professionals, cadascun dels quals és responsable d'un dels àmbits d'aprenentatge lligats a les nostres finalitats educatives. Aquests responsables d'àmbit dediquen dues terceres parts de la seva jornada a analitzar els perquè de les nostres accions educatives i dotar-les d'arguments científics.

La nostra Escola se centra en el desenvolupament de competències per a la vida i compta amb un model d'ensenyament basat en la personalització dels aprenentatges. És per això que l'estructura ha de ser el més propera possible a la realitat de tots i cadascun dels nostres alumnes. D'aquesta manera, posant l'alumne al centre de la nostra atenció i com a principal protagonista, hem adaptat les etapes en funció de la seva evolució cognitiva: una primera etapa que és la de la *Pensament concret*, una segona que és la del desenvolupament del *Pensament abstracte* i la tercera d'*Orientació vocacional i acadèmica*.

Per últim, recolzem els lideratges dels equips docents de manera que tinguem una organització més planera, fugint dels lideratges unipersonals. Comptem amb tres direccions d'etapa, quatre coordinacions de cicle i una Direcció Acadèmica per a tota l'escola que, amb la Direcció de Serveis i la coordinació de Garbí Obert formen l'Equip Directiu de l'Escola. Uns magnífics professionals que són els responsables de liderar-la per donar resposta al nou model d'ensenyament-aprenentatge.

Un trimestre no és suficient per fer un balanç global d'aquesta nova organització, però les evidències que hem anat recollint ens confirmen que anem en la bona línia ja que ens permet organitzar-nos en equips docents més petits i centrats en les etapes i cicles que hem definit, la qual cosa ens facilita resoldre i reorientar les qüestions que van sorgint amb major celeritat.

Esperem poder fer una bona valoració a final de curs i presentar-los-la a principi del curs vinent, a les reunions informatives que fem des de la Fundació.

Els desitjo una bona lectura de la nostra *Crònica d'hivern* i un bon Nadal.

Cordialment,

OLGA SERRA DIRECTORA GENERAL

El model de referència

Un estudi de recerca de la UB ha analitzat el model

EL PROJECTE DE RECERCA "PERSONAE", COORDINAT PER LA UNIVERSITAT DE BARCELONA, HA EXPLORAT ELS PRINCIPIS DE PERSONALITZACIÓ DE L'APRENTATGE, EL POSICIONAMENT DELS MESTRES SOBRE AQUESTS PRINCIPIS I LA SEVA APLICACIÓ EN LA NOSTRA ESCOLA.

La recerca ha analitzat la implementació dels projectes dins de les Unitats Temporals, tenint en compte el contracte didàctic, els espais de reflexió sobre l'aprenentatge (metacognició) i les accions tutorials.

La personalització de l'aprenentatge mitjançant el treball per projectes i l'acció tutorial orientadora és un dels principals eixos del projecte pedagògic de l'Escola. Però, com personalitzem els aprenentatges? Els aprenentatges s'organitzen en Unitats Temporals (UT) d'unes sis setmanes de durada durant les quals els alumnes treballen per projectes que integren diverses àrees de coneixement de manera transversal. Cada UT finalitza amb un producte final en un format que varia en funció del cicle educatiu i de la temàtica tractada (fira, vídeo, maqueta, mural, etc.) i, en la mesura del possible, ha d'implicar l'exposició del producte amb una presentació oral dins o fora de l'Escola.

Aquesta forma d'aprendre es va acabar d'implementar a tots els cicles el curs 2018-19, completant així el desplegament del procés Nausica que adaptava el projecte pedagògic de Pere Vergés a les necessitats educatives del segle XXI. El nostre model és una referència dins del món pedagògic a Catalunya i ha estat presentat en nombrosos fòrums i trobades especialitzades en els últims anys. En aquest marc, **l'Escola va participar el curs passat en el projecte de recerca PERSONAE - El desafío de la personalización del aprendizaje escolar: principios, posicionamientos e implementación en los cen-**

tros educativos, desenvolupat per diverses universitats espanyoles. Com indica el títol, el projecte ha analitzat propostes de personalització de l'aprenentatge escolar a vuit centres d'arreu d'Espanya amb l'objectiu de detectar bones pràctiques i fer-ne difusió.

EXPERIÈNCIA I VALORACIÓ D'ALUMNES I PROFESSORAT

Els objectius de l'estudi es resumeixen en tres focus d'anàlisi:

- **Focus principal:** quins temps i espais de reflexió individual i col·lectiva sobre l'aprenentatge tenen els alumnes?
- **Focus complementari:** quins aspectes reconeixen els mestres i alumnes com a centrals per als seus interessos i objectius d'aprenentatge?
- **Focus del procés:** com es coordinen els mestres i com es fa el seguiment dels alumnes?

Per donar resposta a aquestes preguntes, s'ha analitzat el desenvolupament de les UT a 1r i 2n de Primària i a 1r i 2n d'ESO de l'Escola a Badalona (properament s'aplicarà també a Esplugues), a més de l'anàlisi de les sessions de tutoria. La metodologia de recerca ha inclòs la recollida de documentació teòrica, observacions presencials, i entrevistes personals i qüestionaris a alumnes i mestres.

LA IMPLICACIÓ DELS ALUMNES I EL TREBALL EN EQUIP, PUNTS FORTS DE LES UT

Les conclusions de l'anàlisi de les UT a Primària i Secundària assenyalen com a principals punts forts:

- La incorporació de les **inquietuds dels alumnes** al projecte.
- Els **càrrecs (Vida Social)**.
- Els **temps de treball específic i global**.
- A l'ESO, la complexitat dels temes tractats, la **presa de decisions dels alumnes** en el procés de recerca i l'anàlisi grupal de la UT.

A més, proposa també elements de millora, relacionats principalment amb la vinculació de l'experiència de la UT amb el contracte didàctic i d'altres experiències personals dins i fora de l'escola.

personalització,

de personalització de l'aprenentatge de l'Escola

pedagògica

Un projecte de futur, basat en la solidesa de la metodologia i el foment de l'autonomia dels alumnes

La recerca inclou, en les conclusions finals, una reflexió sobre la sostenibilitat del projecte i posa en valor els punts següents:

- 1 Equip docent consolidat, reflexiu, crític i implicat.
- 2 Cultura de centre que facilita una comunicació contínua entre mestres i alumnes.
- 3 Seguiment individualitzat dels alumnes amb instruments de recolzament.
- 4 Foment de l'autonomia dels alumnes i de la reflexió dels aprenentatges realitzats.
- 5 Relació de proximitat amb les famílies.
- 6 Coordinació d'activitats vinculades a entitats locals i programes d'intercanvi a l'estranger.

Com a punts de millora suggereix la promoció d'activitats de reflexió sobre els aprenentatges al llarg de tota la UT i la coordinació entre cicles.

EL CONTRACTE DIDÀCTIC, UNA EINA D'AUTOAVALUACIÓ I CONFIANÇA BEN VALORADA PELS ALUMNES

L'anàlisi del contracte didàctic mostra en primer lloc la bona valoració dels alumnes i com a punts forts assenyalats:

- L'autoavaluació dels alumnes en la consecució dels objectius.
- La incorporació d'experiències de dins i fora de l'escola.
- El seguiment del procés per part del mestres, amb un vincle de confiança amb l'alumne.

Com a punts de millora recull la coordinació entre cicles i el treball conjunt del claure.

Cèsar Coll

DOCTOR EN PSICOLOGIA I CATEDRÀTIC DE PSICOLOGIA EVOLUTIVA I DE L'EDUCACIÓ DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA. DIRECTOR DE LA RECERCA "PERSONAE".

"LA PERSONALITZACIÓ AJUDA A APRENDRE MÉS I MILLOR"

Què entenem avui com "personalització de l'aprenentatge"?

Es refereix a un plantejament educatiu que situa l'alumnat al centre de tota l'acció educativa. Adopta formes molt diverses, amb els següents elements comuns: incorporar la veu de l'alumnat a la planificació, desplegament i reflexió sobre les activitats; o aproximar l'aprenentatge a situacions reals i complexes mitjançant metodologies d'indagació (aprenentatge basat en projectes, problemes o fenòmens).

Què aporta aquest en relació al "model tradicional"?

És una resposta directa a la distància creixent que molts alumnes perceben entre, d'una banda, el que aprenen, com ho aprenen i per què ho aprenen a escoles i institut; i d'altra, el que fan, com ho fan i per què ho fan en entorns no escolars. La manca de continuïtat entre dins i fora de l'escola porta sovint a la desvaloració o la valoració negativa de l'aprenentatge. En aquest marc, la personalització reforça i promou el valor personal que els alumnes atribueixen a les experiències d'aprenentatge i als aprenentatges que assoleixen.

És el model de futur?

En un món on totes les activitats i serveis es dirigeixen a oferir una atenció ajustada a les necessitats, aspiracions i interessos personals, no sembla raonable mantenir uns sistemes educatius presidits per l'homogeneïtat i la uniformitat. No tinc cap dubte que anem, més aviat a curt que a llarg termini, cap a un sistema profundament impregnat dels principis i valors de la personalització de l'aprenentatge, des del model de currículum a les metodologies didàctiques, l'avaluació o l'organització i funcionament dels centres.

Com valora els resultats de la recerca?

Els centres participants van ser escollits perquè desenvolupaven activitats i estratègies de personalització. La recerca ha confirmat l'expectativa inicial i ha permès documentar i analitzar pràctiques pedagògiques força interessants i amb un potencial enorme per ajudar tot l'alumnat a aprendre més i millor.

Arrenca el Diploma Dual

Batxillerat a High School

DES D'AQUEST CURS, L'ESCOLA OFEREIX ALS ALUMNES D'ESO I BATXILLERAT LA POSSIBILITAT DE CURSAR EL "DIPLOMA DUAL". AQUEST PROGRAMA EXTRAESCOLAR PERMET OBTENIR AL MATEIX TEMPS LA TITULACIÓ DEL BATXILLERAT ESTATAL I EL SEU EQUIVALENT ALS ESTATS UNITS.

El Diploma Dual es basa en dos punts essencials: per una banda, la convalidació de coneixements i capacitats entre la titulació espanyola i la dels EUA; i per l'altra, l'aprofitament de les possibilitats que ofereix l'aprenentatge virtual.

• **Convalidació de coneixements:** els alumnes no han d'estudiar totes les mateixes assignatures en els dos idiomes, només cal fer-ho amb les matèries específiques de cada país (llengua, cultura, història...). Els coneixements adquirits cursant el Batxillerat del nostre país els permeten convalidar el 75% dels crèdits necessaris per obtenir el diploma High School dels EUA. El Diploma Dual se centra únicament en aquest 25% de coneixement restant.

• **Aprenentatge virtual:** el desenvolupament de les tecnologies de comunicació i l'aplicació d'una metodologia d'aprenentatge virtual molt avançada permet que l'obtenció d'aquests crèdits es realitzi íntegrament a distància.

RECURSOS VIRTUALS

Així, l'alumne treballa *on-line* des de casa les matèries seleccionades i fora de les hores lectives a l'escola. El programa posa a la seva disposició totes les plataformes, sistemes i eines que necessita, tant per la seva relació amb el professorat com per treballar els continguts i activitats. Tam-

bé s'estableix un sistema de relació del professorat amb les famílies.

NOVES ÀREES DE CONEIXEMENT

Les assignatures específiques per obtenir el Diploma Dual es divideixen en obligatòries i optatives:

- **Obligatòries:** Anglès, Història dels EUA, i Organització del Govern i Economia dels EUA.
- **Optatives:** *Life Management Skills* (de caràcter obligatori), Preparació a la Universitat, Criminologia, Psicologia, Fotografia Digital, Conceptes d'Enginyeria i Tecnologia, Anglès...

DURADA FLEXIBLE

El Diploma Dual és flexible en relació al període de durada de la titulació: dos, tres o quatre anys, en funció del curs d'ESO o Batxillerat en el qual es comenci. L'Escola l'ofereix actualment als alumnes de 2n, 3r, 4t d'ESO i 1r de Batxillerat, amb la previsió següent en funció del curs en el qual l'iniciïn:

- **2n d'ESO:** 4 anys de durada.
- **3r d'ESO:** 3 o 4 anys de durada, en funció de la distribució de les matèries.
- **4t d'ESO:** 3 anys de durada.
- **1r de Batxillerat:** 2 anys de durada.

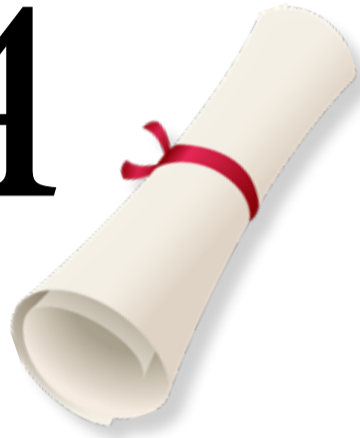
Cal dedicar-hi força hores, però les matèries són adequades i positives per a l'aprenentatge acadèmic i personal. Aprenem sobre la vida quotidiana alhora que millorem l'anglès

HELENA (4T D'ESO)

Permet avançar molt en vocabulari i pronunciació de l'anglès. Necessita temps però val la pena.

JAUME (2N D'ESO)

Catalunya, als EUA

La nova titulació és fruit del conveni signat entre l'Escola i l'Academica Corporation, la principal institució de gestió educativa dels Estats Units i líder en educació virtual.

62
ALUMNES
CURSEN EL
DIPLOMA DUAL
(CURS 2019-2020)

9 de 1r BATXILLERAT
8 de 4t ESO
23 de 3r ESO
22 de 2n ESO

QUINES COMPETÈNCIES ES TREBALLEN?

El programa es desenvolupa amb tres grans objectius competencials:

- **Competència comunicativa:** les assignatures i la relació amb els professors es realitzen únicament en anglès, fomentant així l'adquisició d'un nivell de bilingüisme avançat.
- **Competència digital:** domini de les tecnologies més avançades d'aprenentatge digital.
- **Competència d'autonomia i iniciativa personal:** el sistema de treball –flexible i autogestionat– fomenta la responsabilitat, maduresa, capacitat d'adaptació i flexibilitat.

CONTINUÏTAT DEL MODEL D'APRENTATGE DE L'ESCOLA

La metodologia que es proposa per obtenir el Diploma Dual dona continuïtat i és plenament coherent amb el model d'aprenentatge de llengües que segueix l'Escola: promou la integració transversal de les llengües en diverses assignatures i projectes, en combinació amb el model tradicional d'assignatures individuals. Tot plegat permet assolir, a banda del coneixement teòric de la llengua, una gran seguretat en el seu ús en diferents espais i situacions comunicatives.

Tornada

Mas Fortet, espai de trobada i cohesió a Secundària *a*

Capafonts

EL MAS FORTET A CAPAFONTS (BAIX CAMP) ÉS LA NOSTRA CASA DE COLÒNIES I REPRESENTA UN LLOC ESPECIAL PER A ALUMNES I MESTRES PEL FORT SENTIMENT DE PERTINENÇA QUE ELS CREA I PEL MUNT D'EXPERIÈNCIES VISCUEDES EN LES DIVERSES ETAPES DE LA SEVA ESCOLARITAT.

MERCÈ OLIVÉ
ANNA POU
DIRECTORES DE L'ETAPA 2

La finalitat principal de les estades que es realitzen a Capafonts és treballar amb la tutoria la cohesió del grup classe o el tancament del curs. Els grups d'ESO les van realitzar durant les primeres setmanes de curs i van desenvolupar tot un seguit d'activitats transversals de tutoria en un entorn diferent a l'habitual. Les activitats es dirigeixen a comprovar el grau d'autonomia dels alumnes, la seva iniciativa en l'organització del treball individual i la cooperació i col·laboració en el treball en grup. Per a l'equip de tutors, és una oportunitat única per iniciar el seguiment individualitzat i així conèixer el grau d'assoliment de les competències bàsiques al llarg del curs.

Les principals finalitats educatives que es desenvolupen durant l'estada són **la competència comunicativa, aprendre a aprendre, autonomia i iniciativa personal, salut i benestar, la competència ciutadana i per a la convivència i el compromís.**

REDESCOBRIR RAONS

Per als alumnes més veterans a l'Escola, la sortida a Capafonts suposa recordar raons i paisatges que van visitar anys enrere durant la seva etapa a Primària. Per als nous, és una oportunitat de descobrir un espai únic pel seu entorn natural i, sobretot, pel fet de començar a viure-hi experiències amb els nous companys. L'estada de les classes de Secundària té una durada de dos dies i una nit, i les **activitats de tutoria i cohesió varien en funció de cada grup: de jocs de rol i lògica a gimcanes fotogràfiques i d'altres activitats de cooperació.** Una activitat imprescindible per a tots ells és l'excursió al poble de Capafonts, ubicat a uns dos quilòmetres de la casa, per visitar l'església i conèixer l'entorn rural de la serra de Prades.

Les estades que es realitzen a inici de curs faciliten la integració dels nous alumnes.

UNA EDIFICACIÓ DEL SEGLE XVIII, A L'INDRET ON ESTIUEJAVA PERE VERGÉS

El Mas Fortet va ser originalment una explotació agrària que disposava de conreus i ramats, i també s'hi feien treballs artesanals. L'edifici principal data del segle XVIII i conserva l'estil característic dels masos catalans. La relació amb l'Escola es remunta a la joventut de Pere Vergés: la seva família passava les vacances a Capafonts i una de les activitats preferides del mestre era el passeig del poble al mas. Vergés imaginava que aquell indret podria ser la seu d'una institució que acollís infants i joves.

El 1976, sis anys després de la mort del mestre, aquell desig es va fer realitat amb l'adquisició del mas per part de la Fundació, que va fer les reformes necessàries per adaptar-lo a casa de colònies. L'ús del Mas Fortet com a espai de convivència s'ha potenciat en la darrera dècada amb una nova renovació de les instal·lacions per tal de convertir-lo en el destí habitual de la majoria de sortides de més d'un dia dels alumnes de l'Escola.

“El darrer dia vam fer dos jocs per promoure l'activitat en grup: un enigma de lògica i una activitat de cooperació amb l'objectiu de no caure d'un banc.”

CRÒNICA 3R D'ESO (ESPLUGUES)

L'estada a Capafonts és una oportunitat de conèixer els companys en un entorn diferent a l'habitual.

“Els objectius de la sortida van ser fomentar la cooperació i connexió entre nosaltres i arribar a poder forjar nous llaços d'amistat amb els companys. ¡És una bona manera d'iniciar el curs!”

CRÒNICA 4T D'ESO (BADALONA)

La visita al poble de Capafonts (imatge esquerra) és una excursió habitual en qualsevol estada, juntament amb les activitats a l'aire lliure.

Aprentatge de l'anglès

Una finestra sempre oberta

L'APRENTATGE DE LA LLENGUA ANGLESA A INFANTIL I PRIMERS CURSOS DE PRIMÀRIA (ETAPA 1) ES TRACTA DES DELS PRINCIPIS DE L'ENFOCAMENT COMUNICATIU I PLURILINGÜE. L'OBJECTIU ÉS QUE ELS ALUMNES SIGUIN CAPAÇOS D'ENTENDRE I EXPRESSAR-SE EN ANGLÈS EN DIFERENTS CONTEXTOS.

MARINA DEL AMOR
SERGI SANS
DIRECTORS DE L'ETAPA 1

L'anglès s'integra progressivament en el dia a dia dels alumnes com "una finestra que està sempre oberta", en lloc de tractar-se com una assignatura tradicional ("la finestra que s'obre i es tanca" després de cada classe).

La llengua vehicular de l'escola és el català, amb la integració transversal del castellà i l'anglès en diferents temps de treball. A l'etapa 1 (d'EI3 a EP3) és important que els nens i nenes entrin en contacte amb les diferents llengües de forma natural, en situacions quotidianes. Així s'aconsegueix que l'aprenentatge es produeixi de manera global d'acord amb el procés maduratiu del nen.

METODOLOGIA CLIL D'INTEGRACIÓ TRANSVERSAL

Per assolir l'objectiu global de l'aprenentatge significatiu de l'anglès, l'Escola utilitza la metodologia CLIL (*Content and Language Integrated Learning*), que introdueix aquesta llengua en l'ensenyament de continguts curriculars de la resta d'àrees. El CLIL serveix per treballar el plurilingüisme i la funcionalitat de la llengua; els alumnes prenen consciència que en qualsevol moment pot sorgir

la necessitat d'utilitzar la llengua anglesa per aconseguir un objectiu. A més, trenca la barrera de "l'anglès només amb els mestres d'anglès": tots els mestres han de poder utilitzar la llengua en diferents contextos i activitats.

MÉS TEMPS D'ANGLÈS A INFANTIL

CLIL permet assolir dues fites en paral·lel: millorar el vocabulari i la gramàtica, i assumir l'ús social de la llengua. Tot plegat contribueix a fer que els alumnes aconseguixin una millor comprensió del món global actual. Aquesta metodologia s'aplica des d'Infantil fins a Batxillerat, amb objectius concrets i activitats adaptades a la dinàmica de cada etapa. En els darrers cursos s'ha incrementat progressivament la presència de l'anglès a les classes d'Infantil on es treballa principalment la immersió i familiaritat amb aquesta llengua (vegeu el requadre).

L'ANGLÈS A INFANTIL: INTEGRACIÓ EN LA QUOTIDIANITAT

L'objectiu a Infantil és establir una situació comunicativa en la quotidianitat de manera natural i a partir dels hàbits:

- **EI3:** una vetlladora acompanya els nens durant tot el dia i treballa la immersió en totes les situacions (bon dia, jardí, psicomotricitat, música, migdiada, dinar, sortida...). integrada a les sessions de Treball Global (TG), a més de mantenir-lo present en tasques quotidianes (hàbits, joc simbòlic, etc.). Així, s'ofereixen diferents contextos d'ús i funcions de la llengua. En aquesta etapa s'estableixen vincles emocionals amb la llengua anglesa i, de mica en mica, guanyen seguretat.
- **EI4 i EI5:** s'incorpora una mestra d'anglès amb presència diària a les classes. L'anglès es treballa de forma

L'anglès forma part d'una manera natural del dia a dia dels alumnes per tal que hi estableixin els primers vincles emocionals. Mica en mica aprenen a construir missatges i estructures lingüístiques més complexes.

L'ANGLÈS A PRIMÀRIA: TREBALL DEL VINCLE I LA MOTIVACIÓ

A Primària (EP1, EP2 i EP3), l'aprenentatge de l'anglès es fa en grups reduïts (ràtio 1/18) per treballar els continguts de TG i TE, amb la intervenció d'un especialista d'anglès. La didàctica de la llengua es planteja en dues etapes:

- **Treball inicial de les habilitats receptives (listening i reading):** afavoreix l'actitud positiva i la motivació que els permetrà produir els primers missatges amb intenció comunicativa.
- **Desenvolupament progressiu de les habilitats productives (speaking i writing):** els alumnes estan preparats per entendre i utilitzar oralment les diferents estructures lingüístiques i per començar la seva habilitat productiva escrita. Així, desenvolupen la competència lingüística en la seva globalitat.

Equips de mestres d'anglès a Badalona (imatge superior) i Esplugues (inferior), en els cicles d'Infantil i Primària.

RENOVACIÓ D'EQUIPAMENTS I MILLORA DELS PROCESSOS

La cuina, un servei diferencial de l'Escola

L'ESCOLA HA DESENVOLUPAT ENGUANY UNA RENOVACIÓ DEL SERVEI DE CUINA QUE HA IMPLICAT TANT LA REVISIÓ DE LA QUALITAT NUTRICIONAL DE LES RECEPTES COM LA INCORPORACIÓ DE NOUS EQUIPAMENTS I PROCESSOS DE TREBALL.

MONTSE ILINQUETA
ANNA SAMARACH
CAPS DE SERVEI

Com recollíem en el número anterior de *Crònica* –el podeu recuperar a la pàgina www.escolesgarbi.cat/publicacions/cronica–, enguany s'ha dut a terme una auditoria externa del servei global de menjador de l'Escola per tal d'identificar els punts forts i de millora, amb l'objectiu de garantir que aquest servei contribueixi a l'assoliment dels objectius d'aprenentatge establerts i de millora contínua. Un dels principals aspectes de millora identificats és l'actualització dels equipaments i els processos de treball a la cuina per tal de donar resposta a les noves necessitats del servei de menjador, com ara l'atenció especialitzada als alumnes amb algun tipus d'intolerància alimentària –prop de 175 entre ambdues escoles– o l'adequació a les recomanacions a nivell nutricional dels principals organismes locals i internacionals.

INFRAESTRUCTURA, PROCESSOS I PERSONES

El projecte d'actualització de serveis ha actuat sobre els tres aspectes principals de la gestió de la cuina: infraestructura, processos i persones. A nivell d'infraestructures, s'ha renovat l'equipament de cuina amb l'última tecnologia orientada a processos de cuina per a col·lectivitats, com abatedors de temperatura, VarioCooking, màquina per envasar al buit o màquines per tallar carn, entre d'altres elements. A banda, s'ha adequat també un espai dedicat específicament a la preparació de menús d'al·lèrgens per tal d'evitar qualsevol tipus de contaminació. Aquestes novetats faciliten un treball més àgil i eficient, mantenint els valors que caracteritzen l'oferta gastronòmica de l'Escola (qualitat, estil casolà, dieta mediterrània) i garantint la seguretat alimentària.

A nivell de processos, cal esmentar l'aplicació d'un nou model de gestió de tota la cadena de treball, des de la compra a proveïdors al servei al menjador. Aquest model es basa en la centralització de tots els processos en una plataforma informàtica única, que permet determinar amb més precisió el volum de matèria primera necessària per a cada preparació, en funció del nombre d'alumnes i racions previstes, i per evitar el malbaratament de menjar. A més, permet també un control més acurat de la procedència i qualitat de tots els ingredients. Per últim, l'aspecte de persones s'ha centrat en la formació especialitzada per a l'ús de les noves eines incorporades enguany.

Des d'inicis de curs, el menú del menjador es publica diàriament al Twitter de l'Escola (@GarbiPereVerges).

RENOVACIÓ DELS MENÚS

NOVES PREPARACIONS I SABORS

L'actualització de les instal·lacions i la renovació del sistema de gestió del servei de cuina també permet preparar noves receptes amb més varietat d'ingredients i sabors. Així, durant el curs 2019-2020 s'estan incorporant de manera progressiva tot un seguit de noves preparacions que suposaran al final de curs una notable renovació dels menús habituals. Les noves receptes segueixen les directrius marcades pels nutricionistes assessors de l'Escola, a partir de les recomanacions del Programa de Revisió de Menús Escolars a Catalunya (PREME) i l'Amed. Entre les principals novetats destaquen:

- **Més varietat de cremes** (carbassó, pastanaga, verdures del hort, porros i patata nova, carbassa i fonoll, pèsols i menta fresca, o llegums), que permeten incorporar les verdures i hortalisses com a primer plat.
- **Pastes i arrossos** en forma d'amanides i plats que permeten incrementar la presència de peixos (amanida de pasta i verdures de temporada; amanida d'arròs, tonyina i verdura; macarrons amb crema de salmó i anet fresc; arròs caldós de peix de roca, etc.).
- **Llegums**, tant en amanides com en plats calents, que també faciliten la integració de verdures i peixos (amanida de cigrons, bacallà i tomàquet natural; amanida de llenties, tonyina, ou dur i ceba tendra; llenties eco guisades amb xoriço fresc i tomàquet natural; cigrons estofats amb calamars de platja; cigrons guisats amb verdures del hort, etc.).
- **Més presència de carns blanques i peix**, mitjançant elaboracions més saboroses i variades (pollastre a l'ast amb llimona, enciam i tomàquet; cuixa de pollastre al forn, patata rostida i ceba; daus de pollastre amb compota de poma; llom de bacallà a la planxa amb fines herbes o al forn amb samfaina; filet de salmó amb llimona natural i patates al vapor; suquet de peix de roca i patata nova, etc.).
- **Reducció de carns vermelles**. La seva presència es limita a una vegada per setmana, amb noves receptes com mandonguilles de vedella amb cuscús; llom de porc ibèric rostit amb patata i farigola llimonera; llom de porc ibèric al forn amb verdures de temporada i romaní fresc; o salsitxa amb tomàquet i bolets saltats.

HEM REBUT ALS NOSTRES CENTRES

Ens han visitat

Guàrdia Urbana de Badalona: (foto 1) taller als alumnes de Primària sobre educació viària, centrat en les normes de convivència i el bon ús de la bicicleta.

Mossos d'Esquadra: xerrada a alumnes de Primària sobre els riscos de les xarxes socials i quines són les edats permeses per fer-ne ús.

Iban García-Borés, professor del departament de Geografia i del Màster de Formació del Professor a la URV: xerrada teòrica-pràctica sobre l'Índex de Desenvolupament Humà (IDH) i com analitzar les dades que aquest índex proporciona.

Alfredo Chamorro, (foto 2) doctor en Història Moderna de la UB: conferència als alumnes del Batxillerat d'Humanitats i Ciències Socials de les dues escoles sobre recerca i investigació en el camp de la història.

Albert Esteve, (foto 3) director del Centre d'Estudis Demogràfics: conferència a alumnes de Batxillerat a CosmoCaixa sobre "L'hivern demogràfic".

Clara Ballesté i Sara Soto, científiques de l'Institute for Global Health: conferència sobre la resistència dels bacteris als antibiòtics a alumnes d'ESO d'ambdues escoles.

Fundació Johan Cruyff: (foto 4) realització d'una activitat relacionada amb la pràctica de l'esport per part de persones amb diversitats funcionals. Alumnes de Primària van experimentar en primera persona com viu el joc aquest col·lectiu.

Zeeland University (Holanda): visita a Esplugues de professors i estudiants d'aquesta universitat en el marc dels Programes Internacionals d'Educació a Blanquerna per conèixer el projecte de l'Escola, els tres identitaris del centre i les estratègies per fer front a la diversitat.

Visita dels besavis, en el marc del primer projecte dedicat a estudiar la família. Els alumnes pregunten sobre la seva infància, la seva joventut i temes d'actualitat.

Banc dels Aliments: xerrada per explicar l'objectiu del Gran Recapte i com treballen els voluntaris. Diversos alumnes de l'Escola participen posteriorment en aquesta iniciativa solidària.

Francesc Camps, de l'Escola del Mar de Badalona: presentació del projecte "Plàstic o: observadors del mar", que analitza la presència de residus plàstics a la platja, i explicació del mètode científic.

Reportatge a l'InfoK sobre les eleccions.

Fotografia del Palau de la Virreina, de Pol Escriche, finalista del concurs #EFIM19.

Celebració de la Codeweek, amb activitats sobre programació i robòtica.

JORNADES I ACTES

Hem anat

InfoK! (KV3): emissió d'un reportatge sobre les eleccions de càrrecs a les classes de Secundària de Badalona.

Programa Badalona Tres60! (Televisió de Badalona): participació de les representants de l'Escola al Consell dels Infants de Badalona.

Concurs #EFIM19: Pol Escriche, alumne del Batxillerat d'Arts Plàstiques, Imatge i Disseny de Badalona, és finalista en aquest concurs de fotografia de monuments per la seva imatge del Palau de la Virreina.

CodeWeek 2019: celebració a l'escola d'activitats especials relacionades amb els camps de la programació i la robòtica. L'objectiu d'aquesta iniciativa és apropar la programació d'aplicacions i dispositius als joves d'una manera divertida i atractiva. Enguany, es van realitzar més de 500 activitats arreu de Catalunya.

Jornada "Badalona emprèn, amb els joves": alumnes de Batxillerat assisteixen a aquesta trobada dedicada a fomentar la creativitat, el talent i la motivació del jovent. La jornada, organitzada per l'Ajuntament de la ciutat, presenta noves experiències viscudes per joves emprenedors.

VI Trobada de Centres Innovadors de Catalunya: presentació de l'Escola sobre com es treballa la integració de la robòtica en el currículum d'Educació Secundària.

"Jornada sobre prevenció del malbaratament alimentari als menjadors escolars": assistència de les caps de servei d'Esplugues i Badalona per explicar l'experiència del menjador de l'Escola.

Ajuntament de Badalona: els alumnes Marta Gutiérrez i Oriol Juan reben el reconeixement de l'Ajuntament per haver obtingut més d'un 9 a la fase general de les PAU.

MARC GIRÓ

PERSONATGE MEDIÀTIC

“L’Escola t’ofereix oportunitats per anar trobant el teu camí”

FILL D’ANGELINA COSTA, ANTIGA MESTRA DE L’ESCOLA, MARC GIRÓ VA ENTRAR A GARBÍ AMB POCS MESOS DE VIDA I S’HI VA ESTAR FINS ALS 18 ANYS. REIVINDICA LA VIGÈNCIA DELS VALORS QUE TRANSMET L’ESCOLA.

Va publicar un llibre sobre bones maneres...

Sí, imagino que també és herència de la cura que té l’Escola del “saber estar”. El millor exemple és l’hora de dinar: els que hem passat per Garbí podem pelar qualsevol fruita amb coberts. També m’agradava el cicle del temps: conèixer que ara ve Santa Cecília, després Sant Nicolau, el Nadal, la Quaresma... La sensació d’entendre com funciona el temps i saber organitzar-se. ¡I sabem col·locar molt bé els pronoms febles!

Algún mestre que l’hagi marcat especialment?

Ferran Borràs, professor d’Història de l’Art, que era molt exhaustiu i acabava fent les coses molt fàcils. Em va fer adonar que allò m’interessava i que me’n podria sortir. Els mestres formaven un catàleg de personatges molt original,

“No podem renunciar a les Humanitats. Saber llegir, escriure o interpretar un text és fonamental per entendre l’entorn on vivim”

amb una personalitat i un caràcter molt forts. I vestien molt bé. El Sr. Sánchez, la Mercè Guilera, la senyoreta Andreu, la Núria Vidal... Eren models de persones adultes. És una vergonya que avui no es valori la professió de docent. Una societat que no respecta els seus professors està completament perduda, com s’està demostrant.

Quins coneixements s’haurien de transmetre actualment?

Crec que no podem renunciar a la formació en Humanitats. Saber llegir, escriure o interpretar un text és fonamental per entendre l’entorn on vivim. Els joves d’avui viuen una relació molt elèctrica amb qüestions com la política o el sexe. Potser estem creant adults abans d’hora i els joves necessiten més recursos per encaixar en entorns que inicialment els semblin hostils i aprendre que es poden equivocar, que sempre pots aturar-te i canviar de direcció. També cal revisar els programes educatius des d’una perspectiva de gènere i analitzar l’encaix del col·lectiu d’immigrants. Necessitem institucions lliures, lluny de la política.

Quin és el seu primer record de l’Escola?

A la llar d’infants recordo la fila d’orinal, la senyora Pepita i unes farinetes de fruites que no m’agradaven gens. I el primer dia de parvulari, assegut al banc del jardí de baix, ben abrigat i mirant aquell moviment de nens i mestres. Primer vaig pensar “Mare de Déu, la que ens espera”, però em va fer un clic al cervell i... “Vinga, comença l’aventura!”

Marc Giró (Barcelona, 1974). Promoció Natalis. Color verd. Després de passar per l’Escola es va llicenciar en Història de l’Art (Universitat de Barcelona). Ha estat durant 17 anys l’editor de moda de la revista *Marie Claire*, feina que ha combinat amb col·laboracions a programes de diverses cadenes de televisió i emissores de ràdio.

Des del passat mes de setembre presenta per primera vegada un programa en solitari: *Vostè Primer*, a RAC1, feina que compagina amb col·laboracions al diari *Ara* o a *l’Està passant* de Toni Soler (TV3). El dia de l’entrevista reconeixia els nervis pels resultats del seu primer EGM (estudi d’audiències) a RAC1, que sortiria el dia següent. Supera l’examen amb nota: 148.000 oients, millorant els resultats de RAC1 en la franja horària i duplicant l’audiència del segon programa més escoltat a Catalunya.

Com es defineix professionalment?

No he tingut mai vocació. M’he dedicat a anar tirant i a aprofitar les oportunitats... Crec que la societat actual reclama i valora punts de vista descentralitzats, originals, personals... com els que puc oferir jo. Sóc un *cuenter* de cap a peus, que no és el mateix que *viure del cuento*... Em sento com aquells comedians que anaven de poble en poble amb un carro: si la funció agrada, m’hi quedo; si no funciona, agafo el carro i tiro endavant.

Com l’ha influenciat el projecte pedagògic de l’Escola?

Diria principalment que l’Escola ofereix oportunitats per anar trobant el teu camí. Per exemple, el primer dia que vaig fer escacs vaig veure que jo no tenia ni la ment ni la predisposició per allò. En canvi, em va atreure la cultura del disseny i l’espai. Treballar en un edifici de Bohigas t’educa l’ull a nivell estètic. La qüestió artística, musical o de les arts escèniques hi estava sempre present, era una possibilitat de vida i de desenvolupar-te creativament.

FIRA DE LA PROMOCIÓ ESPLUGUES, 2019

La Fira de la Promoció dona cada any la benvinguda als diferents actes de la celebració del Nadal a l’escola. Els alumnes de les promocions, que fan el seu últim curs i ens deixaran el proper mes de juny, en munten el guarniment amb la col·laboració de companys d’altres grups i organitzen tota mena d’activitats per recollir fons per al seu viatge de promoció. Aquest curs acomiadarem les promocions Oasis i Trzy. A Esplugues sempre es guarneix el menjador, espai central que acull totes les representacions i esdeveniments de la Promoció. Oasis ha escollit una decoració inspirada en l’art islàmic, amb arcs i columnes fets de paper, que simulen les arcades d’una mesquita. Els alumnes de Primària han estampat composicions geomètriques de diverses formes i colors per guarnir-ne la seva part superior. Aquest motiu és el que apareix a la portada d’aquesta edició de la *Crònica d’hivern* i forma part també de la nadala de l’Escola, una responsabilitat que Esplugues i Badalona s’alternen any rere any.

Garbí Pere Vergés

fundació-escoles-garbí

@garbipereverges

@garbipereverges

@garbipereverges

Edició i realització: TipusGràfics
Preimpresió: DigitalScreen
Impressió: Gràfiques Jou

Coordinació Editorial:
Direcció de Comunicació de
la Fundació Escoles Garbí

FUNDACIÓ
ESCOLES GARBÍ